

B Franse Taal en Cultuur
Universiteit Leiden

© 2025 Academion

www.academion.nl
info@academion.nl

Projectcode P2404

Inhoud

Samenvatting	4
Scoretabel	6
Introductie	7
Procedure	7
Panel	8
Informatie over de opleiding	9
Beschrijving van de beoordelingsstandaarden	10
Facultaire onderwijsvisie	10
Organisatie	10
Aanbevelingen vorige panel	10
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	11
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	13
Standaard 3. Toetsing	21
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	24
Eindoordeel	24
Aanbevelingen	24
Bijlage 1. Beoogde leerresultaten	26
Bijlage 2. Opleidingscurriculum	28
Bijlage 3. Bezoekprogramma	29
Bijlage 4. Geraadpleegde materialen	32

Samenvatting

Beoogde leerresultaten

Het profiel van de opleiding is volgens het panel passend en de nadruk op francofonie is waardevol en onderscheidend. De beoogde leerresultaten zijn helder beschreven en adequaat gekozen. Het beoogde eindniveau in taalvaardigheid (C1) is realistisch met het huidige curriculum en passend. De beoogde leerresultaten sluiten aan bij relevante academische masteropleidingen, waaronder de educatieve masteropleiding, en stellen afgestudeerden in staat om op academisch bachelorniveau te functioneren of hun studieloopbaan te vervolgen met een masteropleiding.

Het panel onderschrijft het belang van het behoud van eigenstandige academische taal- en cultuuropleidingen in Nederland. Het panel beveelt aan om het voortbestaan, het belang en de profilering van de Leidse taal- en cultuuropleidingen nog zichtbaarder in de etalage te zetten in de externe communicatie. Ook op de facultaire website liggen nog kansen om – binnen de kaders die hiervoor intern gelden - de eigenheid en relevantie van de opleidingen duidelijker voor het voetlicht te brengen, zodat toekomstige studenten hiervan een beter beeld krijgen. Vanwege de financiële uitdagingen waarmee de faculteit wordt geconfronteerd, is de opleiding Franse Taal en Cultuur genoodzaakt om zich de komende periode te beraden op mogelijkheden om het huidige programma op afgeslankte wijze aan te bieden. Het panel heeft begrepen dat de opleiding zorgvuldig te werk gaat bij het maken van keuzes en het haalbaar acht om de benodigde besparingen te realiseren zonder de huidige eindkwalificaties aan te passen. Het panel geeft als advies aan de opleiding mee om dit inderdaad als uitgangspunt te blijven nemen, zodat de opleiding blijft voldoen aan de eisen voor het volgen van onderwijs aan Franstalige universiteiten en veelgekozen vervolgopleidingen (waaronder de landelijke ingangseisen voor de educatieve masteropleidingen).

Onderwijsleeromgeving

Het curriculum is naar het oordeel van het panel logisch opgebouwd, waarbij latere vakken voortbouwen op eerder opgedane kennis. Het opleidingsprofiel en het accent op francofonie zijn duidelijk zichtbaar in het programma. Voor deeltijdstudenten, die dezelfde cursussen volgen als voltijdstudenten, zijn passende maatregelen getroffen en wordt in overleg met de studiecoördinator/-adviseur een studieplan op maat opgesteld. In het tweede en derde studiejaar van de opleiding wordt een deel van de verplichte vakken alternerend aangeboden om zo met een efficiënte docenteninzet een stevig cursusaanbod te behouden. Studenten zijn tevreden over deze opzet. In het tweede en derde jaar ontstaat er meer ruimte voor het maken van eigen keuzes in 'séminaires'. Het panel heeft de séminaires bestudeerd en concludeert dat deze keuzevakken interessant zijn. Het panel geeft wel als advies mee om de bedoelde differentiatie tussen de verplichte cursussen en de séminaires de recherche te bewaken en ervoor te zorgen dat studenten die dit willen in de séminaires ruimte hebben voor extra verdieping. De taalvaardigheidslijn is volgens het panel goed doordacht en academische vaardigheden komen eveneens voldoende aan bod. Het panel oordeelt dat de opzet en begeleiding tijdens de scriptiefase goed geregeld is.

Het curriculum bevat een drietal faculteitsbrede kerncurriculumvakken. Deze vakken sluiten volgens de studenten van deze en andere Leidse opleidingen in dit beoordelingscluster minder goed aan bij de rest van het studieprogramma. Het panel adviseert de opleidingen daarom om de inbedding en integratie van de kerncurriculumvakken binnen opleidingen nog eens goed te overdenken, zodat deze geen Fremdkörper zijn in het programma, maar een eigen bijdrage leveren aan de leerlijnen en eindtermen van de opleiding.

Het panel oordeelt dat de inhoudelijke en didactische kwaliteit van het docententeam op orde is. Studenten zijn tevreden over de expertise en benaderbaarheid van hun docenten. De bestaffing van de opleidingen gebeurt vanuit de onderzoeksinstituten, waarbij sprake is van goed overleg met de opleidingsvoorzitters, maar waarbij soms ook knelpunten kunnen opduiken voor individuele docenten. Het panel beveelt de opleidingen daarom aan om actief na te denken over optimalisering van de matching van docenten met curriculumonderdelen en blijvend de dialoog aan te gaan met de onderzoeksinstituten met het oog op tijdige en goed met docenten afgestemde inzet in de programma's en daarmee ook op het welzijn van de docenten die de programma's dragen. Het panel vindt het positief dat er in de faculteit recent is begonnen met geclusterde vergaderingen ten behoeve van betere communicatie met het faculteitsbestuur. Het panel moedigt de opleidingsvoorzitters aan om deze praktijk voort te zetten en beveelt aan om de komende periode optimaal te blijven inzetten op goede communicatie tussen faculteitsbestuur, opleidingsmanagement, docenten en instituten over bestaffing en de financiële uitdagingen die vragen om reductie in de programma's.

De opleiding hanteert Frans en Nederlands als voer- en onderwijstaal, ook komt in keuzeonderwijs (bv. minoren) Engels voor. Het panel concludeert dat de gehanteerde voertaal pragmatisch is gekozen en afhangt van de leerdoelen van een cursus en de taalkennis van studenten die het vak volgen. De expertise van de docenten sluit hierbij aan. Het panel stelt daarnaast vast dat studiebegeleiding, inclusief de begeleiding voor studenten met een functiebeperking, opleidingsspecifieke voorzieningen en informatievoorziening op orde zijn.

Toetsing

Het panel stelt vast dat het toetsprogramma van de opleiding samenhangend is. Per cursus zijn er meerdere toetsmomenten. Toetsvormen zijn gevarieerd en studenten zijn tevreden over de individuele feedback die zij ontvangen. Het panel vindt de keuze om voor sommige toetsen geen cijfer te geven, maar alleen te beoordelen of het onderdeel voldoende is, verdedigbaar en op passende wijze geïmplementeerd. Het toetsplan van de opleiding heeft een duidelijke structuur en de relatie tussen cursussen en eindkwalificaties is helder. Het panel ziet daarbij nog wel ruimte om het huidige toetsplan te verbeteren en bruikbaar te maken. Meer sturing op, en inzicht in, toetsing op curriculumniveau kan volgens het panel bijdragen aan grotere duidelijkheid over wat binnen de opleiding wel en niet veranderd kan worden in de huidige situatie waarin curriculumonderdelen en toetsing uit financiële noodzaak moeten worden heroverwogen. Het panel beveelt daarom aan om de toetsplannen van de opleidingen in dit beoordelingcluster in een aantal opzichten te verbeteren, door: een format te gebruiken dat meer inzicht geeft in de belangrijkste curriculum- en toetskeuzes en wanneer het eindniveau op een bepaalde eindkwalificatie wordt bereikt, constructieve alignment en geleidelijke opbouw naar het beoogde eindniveau in de leerlijnen inzichtelijker te maken, academische vaardigheden als leerlijn op te nemen en generieke onderdelen in de verschillende toetsplannen op elkaar af te stemmen.

Het panel concludeert dat de opleiding het advies van het vorige visitatiepanel om de inzichtelijkheid van de totstandkoming van het cijfer voor het BA-eindwerkstuk te verbeteren serieus ter hand heeft genomen. De facultaire procedures voor scriptiebeoordelingen zijn helder beschreven. De voorgeschreven beoordelingsprocedure wordt (door alle Leidse opleidingen in het cluster Moderne Taal- en Letterkunde 2) nauwkeurig opgevolgd. Gegeven cijfers zijn duidelijk onderbouwd met genuanceerde commentaren. De formulieren bevatten daarnaast uitgebreide feedback voor de student. Opvallend daarbij is de consistentie en de goede kwaliteit van feedback tussen verschillende beoordelaars. De ExC is voldoende toegerust is voor het uitvoeren van haar taken en functioneert naar behoren. Het panel is positief over de samenwerking van de drie opleidingen Duitse, Franse en Italiaanse Taal en Cultuur in één ExC die het mogelijk maakt om via intervisie van elkaar te leren.

Gerealiseerde leerresultaten

Het panel concludeert dat studenten de beoogde leeruitkomsten van de opleiding, inclusief het beoogde eindniveau in beheersing van de Franse taal, realiseren. In de scripties geven studenten blijk van academisch bachelorniveau. De meeste afgestudeerden vervolgen hun studieloopbaan met een masteropleiding. Afgestudeerden komen over het algemeen goed terecht in een diversiteit aan beroepenvelden.

Scoretabel

Het panel beoordeelt de opleiding als volgt:

Bacheloropleiding Franse Taal en Cultuur

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet

Algemeen eindoordeel	positief
----------------------	----------

Prof. dr. Sascha Bru, panelvoorzitter

Adrienne Huijzer MA, panelsecretaris

Datum: 30-09-2025

Introductie

Procedure

Visitatie

De bacheloropleiding Franse Taal en Cultuur van de Universiteit Leiden werd op 7, 8 en 9 mei 2025 door een onafhankelijk peer review panel beoordeeld in het kader van de visitatiegroep WO Moderne Taal- en Letterkunde 2. Dit cluster bestond uit 25 opleidingen van de Universiteit van Amsterdam, Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit Leiden, Radboud Universiteit en de Universiteit Utrecht. De beoordeling verliep volgens de procedure en standaarden van het NVAO Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (d.d. september 2018).

In opdracht van het cluster WO Moderne Taal- en Letterkunde 2 verzorgde evaluatiebureau Academion de begeleiding van de visitatie. Voor het bezoek aan de Universiteit Leiden was Fiona Schouten coördinator en trad Adrienne Wieldraaijer-Huijzer op als secretaris. Zij zijn door de NVAO gecertificeerd en als secretaris geregistreerd.

Vorbereiding

In samenspraak met de instellingen en opleidingen stelde Academion het visitatiepanel samen, rekening houdend met de expertise en onafhankelijkheid van de leden en met de consistentie binnen het cluster. De NVAO stemde op 31 januari 2025 in met de samenstelling van het panel. De coördinator instrueerde de panelvoorzitter op 9 december 2024 over diens rol binnen de visitatie volgens het Profiel van de voorzitter (NVAO 2016).

De contactpersonen van de instelling stelden voor het visitatiebezoek een bezoekprogramma op in overleg met de coördinator (zie bijlage 3). De opleiding selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Daarnaast bepaalde de opleiding dat het ontwikkelgesprek zou worden vormgegeven als onderdeel van het bezoek/ plaats zou vinden na afloop van het bezoek. Op basis van dit gesprek werd een apart ontwikkelverslag gemaakt.

In de aanloop naar de visitatie stuurde de bacheloropleiding Franse Taal en Cultuur een lijst van afgestudeerden over de studiejaar 2021-2022, 2022-2023 en 2023-2024 naar de coördinator. Uit deze lijst selecteerde de panelvoorzitter in samenspraak met de coördinator 15 eindwerken van de opleiding. Daarbij hielden zij rekening met de spreiding van de eindcijfers en de beoordelaars; 13 eindwerken waren van voltijd studenten, en 2 eindwerken waren van deeltijd studenten.

Voorafgaand aan het bezoek stelde de opleiding de geselecteerde eindwerken met bijbehorende beoordelingsformulieren beschikbaar aan het panel. Ook zond de opleiding het panel hun zelfevaluatie rapport en aanvullende stukken toe (zie bijlage 4).

De panelleden bestudeerden de ontvangen informatie en stuurden hun bevindingen op naar de secretaris. De secretaris verzamelde de vragen en opmerkingen van het panel in een document en verspreidde dit onder de panelleden. Kort voor de visitatie hield het panel een vooroverleg waarin de voorlopige bevindingen naar aanleiding van het zelfevaluatie rapport, de gelezen eindwerken en de taakverdeling ter sprake kwamen. Ook werd het panel geïnformeerd over het van toepassing zijnde beoordelingskader, de werkwijze en de planning van visitatie en rapportage.

Bezoek

Tijdens het visitatiebezoek sprak het panel met verschillende opleidingsvertegenwoordigers (zie bijlage 3). Ook bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens een inloopspreekuur. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt. Het panel beëindigde de visitatie met een intern overleg om de voorlopige bevindingen te formuleren. Ter afsluiting van de visitatie gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin hij de voorlopige indrukken, algemene observaties en suggesties voor ontwikkelpunten van het panel presenteerde.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat voor aan de coördinator voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de secretaris het rapport naar de Faculteit der Geesteswetenschappen met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De secretaris paste de feitelijke onjuistheden in het rapport aan op aanwijzing van de panelvoorzitter. Vervolgens stelde het panel het rapport vast en stuurde de coördinator het naar de Faculteit Geesteswetenschappen en de Universiteit Leiden.

Panel

Het panel dat de bacheloropleiding Franse Taal en Cultuur aan de Universiteit Leiden beoordeelde, bestond uit de volgende leden:

- Prof. dr. S. (Sascha) Bru, hoogleraar Algemene Literatuurwetenschap aan de Faculteit Letteren van de KU Leuven (België) [voorzitter];
- Prof. dr. H.E. (Henriette) de Swart, hoogleraar Franse Taalkunde aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht;
- Prof. dr. M.E. (Esther) Ruigendijk, hoogleraar Nederlandse Taalkunde en vice-decaan van de faculteit Taal- en Cultuurwetenschappen, Carl von Ossietzky Universität Oldenburg (Duitsland); Prof. dr. C.C.M. (Costantino) Maeder, hoogleraar in Italiaanse taal- en letterkunde en Franse letterkunde aan de Faculty of Philosophy, Arts and Letters van de Université Catholique de Louvain (België);
- J.E (Jeanne) Le Gallic BSc., derdejaars bachelorstudent Slavische Talen en Culturen aan de Universiteit van Amsterdam [student-lid];
- Prof. dr. C. (Claudia) Crocco, hoogleraar Italiaanse Taalkunde aan de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de Universiteit Gent (België) [referent i.h.b. Italiaans];
- Dr. P.J. (Patrick) Outhwaite, universitair docent in Medieval and Renaissance studies aan de Faculteit der Letteren van de Rijksuniversiteit Groningen [referent i.h.b. Engels].

Alle panelleden, de secretaris en de instelling hebben een onafhankelijkheidsverklaring ondertekend en kunnen bevestigen dat de beoordeling in volledige onafhankelijkheid is uitgevoerd.

Informatie over de opleiding

Naam van de instelling:	Universiteit Leiden
Status van de instelling:	Bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	Positief
Naam van de opleiding:	B Franse Taal en Cultuur
CROHO-nummer:	56808
Niveau van de opleiding:	Bachelor (NLQF 6)
Oriëntatie van de opleiding:	Academisch
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	-
Locatie:	Leiden
Variant(en):	Voltijd, deeltijd
Onderwijstaal:	Nederlands
Educatieve minor:	Van toepassing
Verleende graad:	BA
Inleverdatum NVAO:	1 november 2025

Beschrijving van de beoordelingsstandaarden

Facultaire onderwijsvisie

De opleiding Franse Taal en Cultuur is onderdeel van de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden. Deze faculteit biedt 24 bacheloropleidingen, 19 masteropleidingen en 8 researchmasteropleidingen aan. De onderwijsvisie van de faculteit is gebaseerd op de universitaire onderwijsvisie (Learning@LeidenUniversity) die een aantal pijlers kent: verwevenheid van onderwijs en onderzoek, oriëntatie op de arbeidsmarkt en transferable skills. Voor studenten binnen de faculteit betekent dit dat zij deelnemer zijn in het bedenken en uitvoeren van onderwijs en dat onderzoeksvaardigheden en onderzoekend leren expliciet en systematisch worden aangeboden. Daarnaast oriënteren studenten zich actief op de arbeidsmarkt en worden studenten bewust gemaakt van de vaardigheden die zij ontwikkelen en hoe deze bruikbaar zijn in toekomstige carrièrepaden, onder andere via het Humanities Career Center, arbeidsmarktworkshops, stages en de online toolkit 'Asset-H'. Andere kenmerken van het onderwijs bij de Faculteit der Geesteswetenschappen zijn het aanbod van een breed scala aan keuzevakken en afstudeerrichtingen en (waar mogelijk) kleinschalig onderwijs in werkgroepen. Diversiteit en inclusie worden gestimuleerd via initiatieven vanuit het Justice, Equity, Diversity and Inclusion (JEDI) Fund. Ook is er een Student Wellbeing Officer die activiteiten voor studentenwelzijn coördineert en professionalisering op dit vlak bevordert.

Op het moment van schrijven wordt er gewerkt aan het updaten en herijken van de universitaire onderwijsvisie. Daarnaast zijn zowel universitair als facultair veel initiatieven ondernomen op het vlak van digitalisering. Binnen de faculteit is in 2020 een visiedocument opgesteld op het vlak van Digital Humanities en Artificial Intelligence (AI). Sindsdien zijn hierover zes nieuwe facultaire cursussen ontwikkeld en in 2024 is de Digital Humanities Hub for Digital Research Skills and Media geopend, waar docenten en studenten terecht kunnen voor training in het gebruik van digitale tools en methoden.

Organisatie

De opleiding Franse Taal en Cultuur wordt geleid door een opleidingsbestuur dat bestaat uit een opleidingsvoorzitter uit de wetenschappelijke staf en een studentlid. Het opleidingsbestuur is verantwoordelijk voor de inhoud, organisatie, coördinatie en kwaliteitszorg van het programma, en valt rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van het faculteitsbestuur. Medezeggenschap op opleidingsniveau is belegd bij de opleidingscommissie (OLC). De opleidingscommissie Franse Taal en Cultuur bestaat uit twee studentleden en twee docentleden. De examencommissie (ExC) van de opleiding Franse Taal en Cultuur wordt gedeeld met de opleidingen Italiaanse Taal en Cultuur en Duitse Taal en Cultuur. De commissie bestaat uit vier leden (één uit elke opleiding en een extern lid) en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.

Aanbevelingen vorige panel

De bacheloropleiding Franse Taal en Cultuur ontving in 2019 een positief eindoordeel zonder voorwaarden. Het toenmalige panel signaleerde diverse aandachtspunten en gaf daarbij adviezen ter verdere verbetering. De opleiding heeft hierop gereflecteerd in een zelfevaluatie rapport en tijdens het visitatiebezoek, waarbij is aangegeven welke acties zijn ondernomen. Het panel oordeelt op basis hiervan dat de benoemde aandachtspunten en adviezen serieus zijn opgepakt. Op het merendeel zijn acties ondernomen, die hebben geleid tot verbetering. De opvolging van gegeven aanbevelingen komt aan bod in het beoordelingsrapport. Hieronder licht het panel de bevindingen bij een aantal belangrijke aanbevelingen ook apart toe.

In 2019 uitte het visitatiepanel zorgen over de werklust en werkdruk van docenten, waarbij de veelheid aan administratieve taken en het hoge aantal aan tussentijdse toetsen als enkele van de oorzaken werden benoemd. Het huidige panel heeft hierover gesproken met management en docenten en vastgesteld dat de opleiding de afgelopen jaren diverse acties heeft ondernomen om de werkdruk te verbeteren. Een voorbeeld hiervan is de keuze om voor sommige toetsen geen cijfer meer te geven, maar alleen te beoordelen of het onderdeel voldoende is. Anderzijds is vastgehouden aan frequente tussentijdse toetsing, omdat het studenten helpt om de studielast over het semester te verdelen en zowel studenten als docenten het belangrijk vinden dat studenten regelmatig feedback krijgen. Werkdruk en toetsintensiteit blijven aandachtspunten voor de toekomst, ook vanwege de financiële uitdagingen waarmee de faculteit wordt geconfronteerd en de keuzes die hierdoor binnen het programma zullen moeten worden gemaakt. Dit onderwerp komt daarom ook in het huidige beoordelingsrapport aan bod.

Andere belangrijke aandachtspunten in 2019 waren de uniformiteit van informatie in de cursushandleidingen, de aandacht voor cultuurkunde in de beoogde leerresultaten, de roostering van het buitenlandverblijf, de inzichtelijkheid van de totstandkoming het eindcijfer van de scriptie en het taalniveau en literatuurgebruik in sommige eindwerken. Elk van deze punten is weggenomen. De cursushandleidingen die het huidige panel heeft gezien bevatten duidelijke informatie in een helder format en de beoogde leerresultaten zijn passend bij het door de opleiding gekozen multidisciplinaire profiel op het terrein van taalkunde, letterkunde, cultuurkunde en taalvaardigheid. De mogelijkheid voor een buitenlandverblijf is verbeterd door het volledig vrij plannen van het eerste semester van het derde jaar voor de minor. Het huidige panel is zeer te spreken over de zorgvuldige procedure en praktijk van scriptiebeoordeling en het niveau van de eindwerken.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

Opleidingsprofiel en beoogde leeruitkomsten

De opleiding Franse Taal en Cultuur van de Universiteit Leiden profileert zichzelf als een klassieke talenopleiding met een multidisciplinair profiel op het terrein van taalkunde, letterkunde en cultuurkunde. Ook richt de opleiding zich op het bereiken van een hoog taalvaardigheidsniveau in het Frans, extra accent op het Frans als wereldtaal (francofonie) en aandacht voor de Franse taal en (cultuur)geschiedenis in Frankrijk zelf.

Het panel vindt het gekozen opleidingsprofiel passend. De nadruk op francofonie is naast onderscheidend ook waardevol, omdat het merendeel van de Franssprekende mensen buiten Frankrijk leeft. Op basis van het gesprek met studenten tijdens het visitatiebezoek en het studentenhoofdstuk concludeert het panel dat zij het gekozen profiel herkennen en duidelijk vinden. Studenten hebben vooral waardering voor de brede multidisciplinaire focus op francofonie en de interculturele benadering van de opleiding. Daarnaast benoemen zij de gerichtheid op een hoog taalvaardigheidsniveau en veelvuldige blootstelling aan de doeltaal als kracht.

De beoogde leeruitkomsten van de opleiding Franse Taal en Cultuur zijn op twee niveaus beschreven. Ten eerste leidt elke Leidse geesteswetenschappelijke opleiding op tot facultair geformuleerde algemene academische vaardigheden en transferable skills, waaronder onderzoeksvaardigheden,

communicatievaardigheden en leervaardigheden. Ten tweede zijn er opleidingsspecifieke eindkwalificaties geformuleerd. Deze opleidingsspecifieke eindkwalificaties omvatten onder andere kennis en inzicht in de Franse taal en Franstalige letterkunde en van kernbegrippen, onderzoeksmethoden en – technieken. Daarnaast definiëren de eindkwalificaties het vermogen tot oordeelsvorming, het beredeneerd uiteenzetten hiervan in een mondeling en schriftelijk verslag en de leervaardigheden die vereist zijn voor een aansluitende masteropleiding. Per deelgebied van de opleiding (taalkunde, letterkunde, cultuurkunde en taalvaardigheid) zijn er aanvullende specifieke eindkwalificaties geformuleerd. Het beoogde eindniveau taalvaardigheid is omschreven op basis van het Common European Framework of Reference (CEFR), zoals gebruikelijk bij talenstudies. Het beoogde eindniveau in taalvaardigheid is voor zowel receptieve als productieve taalvaardigheid vastgesteld op niveau C1 van dit kader.

Het panel heeft de beoogde leeruitkomsten van de opleiding bestudeerd en is van mening dat deze helder zijn geformuleerd. Alle relevante onderdelen komen aan bod, waaronder zowel het accent op francofonie als de aandacht voor de Franse Taal en Cultuur in Frankrijk zelf. Zowel de facultaire als de opleidingsspecifieke eindkwalificaties volgen de indeling van de Dublin-descriptoren (kennis, inzicht, oordeelsvorming, communicatie, leervaardigheden en taalbeheersing) en zijn daarmee gerelateerd aan het passende niveau van het Nederlands Kwalificatieraamwerk Hoger Onderwijs (NLQF 6). Het beoogde eindniveau (C1) is volgens het panel haalbaar en vergelijkbaar met andere opleidingen Franse Taal en Cultuur in Nederland. Daarnaast definiëren de eindkwalificaties op passende wijze de verwerving van academische en onderzoeksvaardigheden.

Afstemming profiel en beoogde leerresultaten op het vakgebied en beroepenveld

Het panel heeft met de opleiding gesproken over de afstemming van profiel en beoogde leerresultaten op het academische en beroepenveld waartoe wordt opgeleid. Het doel van de opleiding Franse Taal en Cultuur in Leiden is om studenten op te leiden tot academici op bachelorniveau met een grondige kennis van het Frans en een brede basiskennis van de Franse Taal en Cultuur inclusief de francofonie. Studenten verwerven op die manier de kennis, vaardigheden en attitude die nodig zijn om na het behalen van hun bachelordiploma functies te vervullen waarvoor een academische opleiding vereist of van nut is. Daarnaast biedt de opleiding een basis om op masterniveau verder te specialiseren in een deelgebied naar keuze. Daardoor is het programma volgens de opleiding een goede opstap naar een wetenschappelijke loopbaan maar ook een carrière in niet-academische kring, zoals het eerstegraads leraarschap, een baan in het internationale bedrijfsleven, bij de overheid of de culturele sector.

Het panel is van mening dat de beoogde leerresultaten en het brede verplichte curriculum van de opleiding inderdaad voorzien in het leggen van een stevige academische basis op bachelorniveau. Daarnaast biedt de opleiding met keuzeruimte en multidisciplinaire aandacht voor taalkunde, letterkunde, cultuurkunde en taalvaardigheid ook gelegenheid voor het oriënteren en voorsorteren op verder specialiseren in de masterfase en een breed panel aan beroepsprofielen. Ook de aansluiting met de educatieve masteropleiding en het mogelijke toekomstige beroep van docent Frans in het voortgezet onderwijs is volgens het panel goed. De beoogde leerresultaten, inclusief het beoogde eindniveau taalvaardigheid (C1), sluiten hierop uitstekend aan.

Vanwege de financiële uitdagingen waarmee de faculteit wordt geconfronteerd, is de opleiding Franse Taal en Cultuur genoodzaakt om zich de komende periode te beraden op mogelijkheden om het huidige programma op afgeslankte wijze aan te bieden. Hierbij zal de opleiding ondersteund worden door een nieuw op te richten maatschappelijke Raad van Advies. Het panel heeft begrepen dat de opleiding zorgvuldig te werk gaat bij het maken van keuzes en het haalbaar acht om de benodigde besparingen te realiseren zonder de huidige eindkwalificaties aan te passen. Het panel adviseert de opleiding om dit inderdaad als

uitgangspunt te blijven nemen, zodat de opleiding blijft voldoen aan de eisen voor het volgen van onderwijs aan Franstalige universiteiten en vervolgopleidingen, de ingangseisen van veel gekozen masteropleidingen (zoals Literary Studies en Linguistics) en landelijke ingangseisen voor de educatieve masteropleidingen, die beschrijven hoeveel studiepunten instromende studenten Moderne Vreemde Talen minimaal moeten hebben gevolgd op het gebied van taalkunde, letterkunde en doeltaal. Het panel acht dit van groot belang. Het panel ziet daarnaast nog ruimte om de eigenheid, het profiel en de relevantie van de opleiding – binnen de kaders die hiervoor intern gelden – op de facultaire website duidelijker voor het voetlicht te brengen, zodat toekomstige studenten hiervan een beter beeld krijgen. Daarbij raadt het panel aan om, naast de nieuw op te richten Raad van Advies, ook studenten en alumni actief te betrekken bij het nadenken over verstandige manieren om te komen tot een afgeslankt programma, met bijbehorende beoogde eindkwalificaties.

Overwegingen

Het profiel van de opleiding is volgens het panel passend en de nadruk op francofonie is waardevol en onderscheidend. De beoogde leerresultaten zijn helder beschreven en adequaat gekozen. Het beoogde eindniveau in taalvaardigheid (C1) is realistisch met het huidige curriculum en passend. De beoogde leerresultaten sluiten aan bij relevante academische masteropleidingen, waaronder de educatieve masteropleiding, en stellen afgestudeerden in staat om op academisch bachelorniveau te functioneren of hun studieloopbaan te vervolgen met een masteropleiding.

Conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding op standaard 1 voldoet.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Facultaire kenmerken curriculum

De curricula van de Leidse opleidingen in het cluster Moderne Taal- en Letterkunde 2 zijn opgebouwd volgens een aantal faculteitsbrede uitgangspunten: bacheloropleidingen hebben cursussen met een omvang van 5 of 10 EC, een bacheloreindwerkstuk van minimaal 10 EC en een vrije keuzeruimte van 30 EC die studenten kunnen invullen met een minor, stage of keuzevakkenpakket (al dan niet in het buitenland). Daarnaast hanteren de opleidingen een universiteitsbreed Bindend Studietoeladingsadvies (BSA) van 45 EC voor voltijdstudenten en 30 EC voor deeltijdstudenten. Bachelorstudenten met bovengemiddelde studieresultaten kunnen deelnemen aan het honoursprogramma Humanities Lab.

Tijdens het visitatiebezoek kwam de faculteitsbrede vrije keuzeruimte meermalen aan de orde. Deze keuzeruimte was tot voor kort geprogrammeerd als twee blokken van 15 EC. Vanaf het academisch jaar 2027-2028 zullen de meeste opleidingen van de faculteit – in aansluiting op onlangs geïmplementeerde universitaire richtlijnen – overstappen op een programmering van de vrije keuzeruimte in één semester (30 EC), namelijk het eerste semester van het derde jaar. Op dit moment bevinden veel opleidingen zich in een overgangsfase, waarbij het in sommige opleidingen al mogelijk is om de minor in één semester te volgen en in andere opleidingen nog niet. Voor de opleiding Franse Taal en Cultuur geldt dat studenten van studiejaar 2024-2025 tot studiejaar 2027-2028 zowel een blokminor (30 EC in één semester) als een lintminor (30 EC verdeeld over twee semesters) kunnen volgen. Het panel is positief over de beslissing om de vrije

keuzeruimte in één semester te plaatsen. Dit maakt het voor studenten makkelijker om een semester in het buitenland te studeren, stage te lopen of een minorprogramma te volgen.

Een andere gemene deler van opleidingen binnen de faculteit is het kerncurriculum. Dit bestaat uit het vak Wetenschapsfilosofie (dat opleidingen naar keuze in semester één of twee kunnen inpassen) en ten minste één andere cursus uit het facultaire kerncurriculumaanbod. De opleidingen in dit visitatiecluster kiezen meestal voor de kerncurriculumvakken Inleiding Literatuurwetenschap en/of Inleiding Taalwetenschap. Het panel heeft vernomen dat de faculteit momenteel aan herziening van het kerncurriculum werkt, zodat meer nadruk wordt gelegd op actuele thema's zoals Digital Humanities. Zowel in de studentenhoofdstukken als tijdens de gesprekken gaven studenten van de opleidingen aan dat zij de kerncurriculumvakken niet altijd even interessant vinden, dat de vakken minder goed aansluiten bij de rest van hun programma en soms niet goed zijn gesitueerd waardoor de inhoud van de cursussen deels redundant is geworden. Ook noemen studenten de opzet van deze vakken met uitsluitend hoorcolleges als verbeterpunt, omdat hierin relatief weinig ruimte is voor interactie met de docent, en spraken studenten uit het jammer te vinden dat zij niet betrokken worden in de werkgroep die nadenkt over het nieuwe kerncurriculumvak Humanities in a Digital World. Het panel adviseert de opleidingen daarom om de inbedding en integratie van de kerncurriculumvakken binnen opleidingen nog eens goed te overdenken, zodat deze geen Fremdkörper zijn in het programma, maar een eigen bijdrage leveren aan de leerlijnen en eindtermen van de opleiding. Het panel raadt aan om studenten actief te betrekken bij pogingen om de constructieve uitlijning tussen deze vakken en de rest van het programma te verbeteren. Het panel heeft vernomen dat de faculteit probeert om nieuwe, gedeelde vakken (zoals Digital Humanities) zoveel mogelijk 'bottom up' te ontwikkelen. Het panel adviseert om vast te houden aan deze 'bottom up benadering' zodat de eindtermen en leerlijnen van de afzonderlijke programma's geborgd zijn.

Taalvaardigheidsonderwijs is een belangrijk onderdeel van alle opleidingen in dit visitatiecluster. Dit onderwijs wordt het eerste en tweede jaar aangeboden in aparte cursussen en is daarnaast geïntegreerd in inhoudelijk onderwijs in de doeltaal. Terwijl sommige opleidingen ervoor kiezen om het aparte taalvaardigheidsonderwijs open te stellen voor bijvakstudenten, zijn andere opleidingen hierin terughoudender omdat daarmee de heterogeniteit tussen verschillende studenten verder toeneemt en daarmee de leercurve van hoofdvakstudenten onder druk kan komen te staan. Het panel is van mening dat het voor de levensvatbaarheid van de opleidingen zinvol kan zijn om bijvakstudenten te verwelkomen. Bij de taalvaardigheidsvakken moet daarbij worden toegezien op voldoende differentiatie tussen hoofdvak- en bijvakstudenten. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden door in de toetsing een onderscheid te maken tussen beide studentgroepen.

Ook ten aanzien van het buitenlandverblijf maken de Leidse opleidingen in dit cluster verschillende keuzes. Bij de opleiding Franse Taal en Cultuur is het buitenlandverblijf niet verplicht. Het panel heeft tijdens het visitatiebezoek met studenten en docenten gesproken over de keuze om het buitenlandverblijf al dan niet verplicht te stellen. Beide groepen maakten duidelijk dat de keuze om het buitenlandverblijf niet verplicht te stellen meestal om goede redenen is gemaakt. Bijvoorbeeld vanwege een relatief hoog aantal tweede studiestudenten en studenten met extra-universitaire verplichtingen. In het licht van financiële ontwikkelingen wordt het instellen van een verplicht buitenlandverblijf voor alle taal- en cultuuropleidingen overwogen, omdat hiermee kan worden gesneden in het cursusaanbod. Het panel ziet voor studenten van een taal- en cultuurstudie veel meerwaarde in een verplicht buitenlandverblijf. Tegelijkertijd zijn er soms goede redenen voor studenten om niet op buitenlandverblijf te kunnen gaan en ziet het panel dat een verplicht buitenlandverblijf door sommige tweede studiestudenten als een belemmering wordt gezien om aan de studie te beginnen. Wat betreft het (mogelijk) verplichte buitenlandverblijf bij opleidingen die dit nu nog niet verplicht stellen, adviseert het panel daarom om de belangen van verschillende studentgroepen

mee te wegen en voldoende flexibiliteit in leerroutes in te bouwen om alle studenten te accommoderen. Samenwerkingsverbanden met andere Nederlandse universiteiten zouden in dit verband maximaal kunnen worden benut. Specifiek voor de opleiding Franse Taal en Cultuur geldt dat meegewogen moet worden dat eerder is gekozen voor een programmaopzet met alternerende verplichte vakken in het tweede en derde jaar, om daarmee het in stand houden van het cursusaanbod met efficiëntere inzet van docenten mogelijk te maken (zie: Curriculum opleiding en studeerbaarheid). Het panel onderkent de zorg van de opleiding dat bij een verplicht buitenlandverblijf het alternerende cursusaanbod onder druk komt te staan.

Curriculum opleiding en studeerbaarheid

De bacheloropleiding Franse Taal en Cultuur (180 EC) kent een voltijd- en deeltijdvariant. Er zijn geen nadere inhoudelijke eisen gesteld aan het Bindend Studie Advies (BSA). Het curriculum bestaat uit 135 EC opleidingsspecifieke vakken, 15 EC kerncurriculumvakken en 30 EC vrije keuzeruimte. De kerncurriculumvakken bij de opleiding zijn: Introduction to Linguistics (jaar 1), Inleiding Literatuurwetenschap (jaar 1) en Wetenschapsfilosofie (jaar 2). Zie bijlage 2 voor een overzicht.

Het panel heeft het curriculum van de opleiding bestudeerd en stelt vast dat er sprake is van een logische opbouw en een heldere structuur, waarbij latere vakken voortbouwen op eerder opgedane kennis. Het eerste jaar van de opleiding legt een brede basis in taalkunde, letterkunde, cultuurkunde, taalvaardigheid en academische vaardigheden. In het tweede en derde jaar bouwen studenten hierop met toenemende zelfstandigheid voort. De leerlijnen van het curriculum (taalvaardigheid, taalkunde, letterkunde en cultuurkunde) zijn volgens het panel duidelijk te onderscheiden met eigen leerdoelen, maar hangen ook samen en versterken elkaar. Werkvormen zijn divers, in lijn met de beoogde kleinschaligheid en omvatten onder andere: (interactieve) hoorcolleges, presentaties, groeps- en partneropdrachten, diverse lees-, schrijf- en oefenopdrachten. Deeltijdstudenten volgen dezelfde colleges als voltijdstudenten, maar volgen minder vakken per jaar en hebben een minder strenge norm voor het BSA (30 in plaats van 45 EC). Deeltijdstudenten stellen in overleg met de studiecoördinator/-adviseur een studieplan op (zie: Voorlichting, studiebegeleiding en studeren met een functiebeperking).

In het tweede en derde studiejaar van de opleiding wordt een deel van de verplichte vakken alternerend aangeboden om zo met een efficiënte docentenzet een stevig cursusaanbod te behouden. Bijkomend voordeel van deze opzet is volgens de opleiding dat studenten zich in het tweede jaar kunnen optrekken aan studenten in het derde jaar. Studenten onderschreven dit tijdens het visitatiebezoek. Zij gaven daarnaast aan positief te zijn over de opzet met alternerende vakken, omdat zij zo in contact komen met studenten van andere jaren.

In het tweede en derde jaar ontstaat er ook meer ruimte voor het maken van eigen keuzes in de 'séminaires'. Deze keuzevakken richten zich op onderzoeksvaardigheden ('séminaires de recherche') en praktische vaardigheden ('séminaires pratiques'). Studenten volgen in totaal vijf séminaires, waarvan drie op het vlak van onderzoek. Het panel heeft de séminaires bestudeerd en concludeert dat deze cursussen studenten interessante mogelijkheden bieden om zich verder te ontwikkelen in onderzoeksvaardigheden in de deelgebieden van de opleiding of zich te oriënteren op beroepsmogelijkheden na de bacheloropleiding. Mooie voorbeelden van oriëntatiemogelijkheden op het beroep zijn: Oriëntatie op het leren en lesgeven van het Frans en Le français des affaires. Veel séminaires de recherche zijn verbonden aan het onderzoek van docenten, wat aansluit bij de facultaire ambitie van verwevenheid van onderwijs en onderzoek. Wel gaven studenten tijdens het visitatiebezoek aan dat de opzet van deze séminaires de recherche kan verschillen. Sommige séminaires de recherche zouden volgens hen interessanter zijn als deze, net als andere séminaires, de vorm krijgen van een werkcollege en meer ruimte bieden voor verdieping en eigen onderwerpskeuzes. Het panel geeft daarom als advies aan de opleiding mee om de bedoelde differentiatie tussen de verplichte

cursussen en de séminaires de recherche scherper te bewaken en ervoor te zorgen dat studenten die dit willen in deze séminaires ruimte hebben voor extra verdieping. Extra verdieping kan wellicht ook nog verder worden verstevigd door in cursushandleidingen standaard optionele secundaire literatuur aan te bieden.

Taalvaardigheidsonderwijs wordt aangeboden in aparte cursussen in het eerste anderhalf jaar van de opleiding (in totaal 30 EC), waarbij nadruk ligt op het verwerven van grammatica en vocabulaire en studenten gebruik maken van de digitale leerprogramma's Logigram en Logiphone. Daarna is taalvaardigheidsonderwijs geïntegreerd in het programma, waarbij in het merendeel van de vakken gebruik wordt gemaakt van het Frans als onderwijstaal. Het panel concludeert dat de taalvaardigheidslijn zorgvuldig is doordacht en opgezet. Gehanteerde werkvormen in het taalvaardigheidsonderwijs zijn intensief en divers, om studenten op verschillende manieren te laten oefenen met receptieve en productieve taalvaardigheid.

Het aanleren van onderzoeksvaardigheden en academische vaardigheden is geïntegreerd in de andere leerlijnen. Op basis van de cursusinhouden en het gerealiseerde eindniveau in de scripties (zie Standaard 4) concludeert het panel dat academische vaardigheden voldoende aan bod komen. De opleiding spant zich in om het aanleren van deze vaardigheden voor studenten inzichtelijk te maken door de relevantie van onderzoeks- en academische vaardigheden actief te benoemen in colleges en te verwijzen naar het faculteitsbrede digitale programma Asset-H, waarmee studenten inzicht krijgen in opgedane vaardigheden die relevant zijn op de arbeidsmarkt. Een aanvullende suggestie van het panel is om academische vaardigheden (inclusief digital humanities) als leerlijn op te nemen in het (curriculum)toetsplan en zo zichtbaarder te verbinden met de andere programmaonderdelen (zie Standaard 3).

In het derde studiejaar hebben studenten 30 EC aan minorruimte die ze in kunnen vullen met keuzevakken, een stage of een buitenlandverblijf. Het buitenlandverblijf is geen verplicht onderdeel van het curriculum, maar wordt actief gestimuleerd. Tijdens het visitatiebezoek bevestigden studenten dat het buitenlandverblijf vanuit de opleiding goed georganiseerd is. De studiecoördinator en docenten zijn behulpzaam in het plannen en organiseren ervan. Oriëntatie op de toekomstige loopbaan vindt plaats via activiteiten met relevante organisaties en alumni die worden georganiseerd door de opleiding en studievereniging Gibaloux. Voorbeelden van organisaties waarmee actief contact is zijn het Institut Français NL en het Platform Frans. Ook is er de afgelopen jaren gewerkt aan het beter communiceren en faciliteren van alle minormogelijkheden. Zo is er een Brightspacemodule ontwikkeld met informatie over buitenlandverblijf, minoren, stages en arbeidsmarktverkenning en wordt één keer per semester een bijeenkomst georganiseerd met oud-studenten die vertellen over ervaringen met stages en buitenlandverblijf.

De opleiding wordt afgesloten met een bacheloreindwerkstuk in het Frans (10 EC) waaraan studenten gedurende het derde jaar werken. Het eindwerkstuk bij de opleiding Franse Taal en Cultuur telt minimaal 6000 en maximaal 8500 woorden en gaat over een zelfgekozen onderwerp binnen het studiedomein. Tijdens de laatste, feestelijke bijeenkomst in samenwerking met studievereniging Gibaloux presenteren studenten de resultaten van hun onderzoek in de vorm van een poster. Studenten krijgen een individuele scriptiebegeleider toegewezen met expertise in het gekozen onderwerp. Daarnaast volgen studenten een scriptieseminar, bestaande uit een serie bijeenkomsten waarbij studenten begeleid worden in het onderzoeks- en schrijfproces. Het panel concludeert dat de scriptiebegeleiding goed is georganiseerd.

Het panel heeft met studenten gesproken over de studeerbaarheid van de opleiding. Het panel stelt vast dat de opleiding als uitdagend, maar studeerbaar wordt ervaren. De studielast van bij de taalvaardigheidsvakken wordt door studenten als wisselender ervaren. Dit is begrijpelijk, omdat studenten verschillende ingangsniveaus hebben en afhankelijk daarvan meer of minder oefening nodig hebben. Ook de

opzet met alternerende vakken in het tweede en derde jaar leidt soms tot piekbelasting. Problemen met werkdruk of struikelblokken worden echter via de opleidingscommissie volgens studenten adequaat geadresseerd. Ook tonen docenten volgens hen een grote mate van betrokkenheid en flexibiliteit bij het oplossen van knelpunten in de werklust.

Voertaal

De opleiding hanteert Frans en Nederlands als voer- en onderwijstaal. Behalve één Nederlandstalig keuzevak (Seminaire pratique: Oriëntatie op het leren en lesgeven van het Frans), zijn alle programmaspecifieke onderdelen van de opleiding in het Frans. Het panel is het hiermee eens, omdat het van belang is om studenten zoveel mogelijk te laten oefenen in de doeltaal. Het Nederlands wordt gebruikt in de kerncurriculumvakken die de opleiding deelt met andere opleidingen binnen de faculteit (Inleiding taalwetenschap, Inleiding literatuurwetenschap en Wetenschapsfilosofie, samen 15 EC) en minoren. Omdat studenten de minorruimte zelf mogen invullen, komt hier ook het Engels voor als onderwijstaal. Het panel concludeert dat de gehanteerde voertaal pragmatisch is gekozen en afhangt van de leerdoelen van een cursus en de taalkennis van studenten die het vak volgen. De expertise van de docenten sluit hierbij aan: de docenten spreken zowel Frans als Nederlands op hoog niveau (zie: Docententeam). Docenten die in het Engels lesgeven moeten aantonen dat zij de Engelse taal voldoende beheersen, bijvoorbeeld door de Basiskwalificatie Engelse Vaardigheid (BKE) te behalen. Docenten die hun Engels willen verbeteren kunnen de facultaire cursus Teaching in English volgen.

Toelating en kenmerken van de instroom

Studenten zijn toelaatbaar tot de opleiding met een vwo-diploma of een hbo-propedeuse. Het is daarbij niet verplicht om Frans in het vakkenpakket te hebben gehad. Het panel concludeert dat de opleiding hiermee aansluit op de wettelijke toelatingseisen. Studenten voor wie Nederlands niet de moedertaal is en die nog niet eerder een Nederlandstalige opleiding in voorbereidend of vervolgonderwijs volgden, moeten via een examen aantonen dat zij het Nederlands voldoende beheersen.

De afgelopen zes jaar startten gemiddeld 28 studenten met de opleiding Franse Taal en Cultuur. Daarvan volgen ongeveer tien studenten de opleiding als tweede studie en vijf tot tien studenten de opleiding als deeltijdstudent. De opleiding spant zich in om de instroom te verhogen, bijvoorbeeld door leerlingen uit de bovenbouw van het vwo een preclass francophonie aan te bieden. Het panel stelt vast dat de opleiding waar mogelijk rekening houdt met de vereisten van de andere studie. Veel tweede studiestedenten doen desondanks langer over hun studie. Daarnaast zijn niet alle van deze studenten van plan de studie geheel af te ronden, resulterend in vertekende rendementscijfers. De toelatingseisen en kenmerken van de instroom betekenen dat de studentenpopulatie van de opleiding heterogeen is, in het bijzonder ook met betrekking tot het taalniveau. Het panel heeft met de opleiding besproken hoe hiermee wordt omgegaan. Studenten met een hoog ingangsniveau in de Franse taal kunnen bepaalde onderdelen van het taalvaardigheidsprogramma van de opleiding versneld doorlopen. Daarnaast krijgen studenten met een lager ingangsniveau de mogelijkheid om extra taal oefeningen te maken. Het panel stelt vast dat het heterogene ingangsniveau van de instroom voldoende aandacht krijgt van de opleiding.

Voorlichting, studiebegeleiding en studeren met een functiebeperking

Studieadvies is bij de opleiding Franse Taal en Cultuur belegd bij de studiecoördinator van de opleiding. Deze coördinator voert met alle eerstejaarsstudenten een kennismakingsgesprek. Daarnaast stelt de coördinator een studieplan op met deeltijdstudenten. Bij een dreigend negatief BSA worden studenten uitgenodigd voor een extra gesprek. De studiecoördinator monitort ook de studievoortgang tijdens het tweede en derde jaar. Zo nodig neemt deze contact op met studenten die vertraging dreigen op te lopen en wordt er een individueel studieplan opgesteld. Het is hierbij ook mogelijk om studenten door te verwijzen

naar de studentenpsycholoog of het facultaire writing lab. Naast de studieadviseur/-coördinator is er in de opleiding ook een student die als mentor optreedt. Deze studentmentor wordt begeleid door een docent en is een extra aanspreekpunt voor eerstejaarsstudenten. Het panel stelt vast dat studenten het mentoraat als nuttig en positief ervaren. Ook de inzet van de studieadviseur/-coördinator en de vaste contactmomenten over studievoortgang vinden zij nuttig. Over de bereikbaarheid van de studieadviseur/-coördinator ontving het panel wisselende signalen. Als suggestie geeft het panel mee om hierop te blijven letten. Naast studieadvies en mentoraat bieden de opleiding en de studievereniging Gibaloux ook specifieke voorlichting en informatie aan over het maken van keuzes in de opleiding, arbeidsmarktoriëntatie en het buitenlandverblijf. Voorbeelden hiervan zijn een Brightspacemodule over het buitenlandverblijf, minoren, stages en arbeidsmarktverkenning, bijeenkomsten met oud-studenten en vertegenwoordigers uit het werkveld, een carrièrediner. Ook kunnen studenten een beroep doen op facultaire faciliteiten zoals het Humanities International Office.

Voor studenten met een functiebeperking wordt zo veel mogelijk maatwerk geboden. Indien nodig wordt hierbij de facultaire Studentbegeleider Functiebeperking ingeschakeld, die als taak heeft om studenten met een functiebeperking te begeleiden bij het voortzetten en/of afronden van hun studie en om een zoveel mogelijk inclusieve leeromgeving te helpen vormgeven. Het panel heeft met de studieadviseur/-coördinator en docenten gesproken over studievoortgang en concludeert dat hiervoor verschillende oorzaken zijn aan te wijzen, zoals het relatief hoge aantal tweede studiestudenten en de heterogene studenteninstroom. Het panel stelt vast dat studievoortgang een aandachtspunt blijft, maar dat de opleiding binnen de mogelijkheden doet wat ze kan.

Het panel concludeert dat er – ook voor studenten met een functiebeperking en deeltijdstudenten – op opleidingsniveau sprake is van een goed samenwerkend systeem van studieadvies en mentoraat, dat op universiteits- en faculteitsniveau passend wordt ondersteund met functionarissen voor bijzondere omstandigheden, zoals studentpsychologen en Studentbegeleider Functiebeperking. Studievoortgang wordt actief gemonitord en de opleiding levert maatwerk voor studenten die in de taalvaardigheids cursussen meer oefening nodig hebben. De kleinschaligheid van de opleiding is daarbij behulpzaam.

Werkwijze inzet docenten

Bij de Universiteit Leiden is wetenschappelijke staf in dienst van onderzoeksinstituten. De docenten in de opleidingen in dit beoordelingscluster zijn ofwel in dienst van het Leiden University Centre for Linguistics (LUCL) ofwel van het Leiden University Centre for the Arts in Society (LUCAS). Docenten worden vanuit deze instituten op cursusniveau ingezet in de opleidingen. Voor veel docenten geldt daardoor dat zij in meerdere opleidingen lesgeven. Naast onderwijstijd heeft wetenschappelijke staf onderzoekstijd en tijd voor administratieve taken. Hoeveel dit precies is, wisselt momenteel tussen de verschillende instituten. Bij LUCL besteden docenten 65% van hun tijd aan onderwijs, 30% aan onderzoek en 5% aan organisatie en ontwikkeling. Bij LUCAS was dit in de afgelopen twee studiejaar respectievelijk 65%, 25% en 10%. Het streven van de faculteit is om in haar instituten te komen tot een verhouding van 65%, 30% en 5%. Het panel onderschrijft de plannen om te komen tot uniforme normen die voor al het wetenschappelijk personeel gelden en heeft begrip voor de praktische uitdagingen die zo'n uniformeringsslag met zich meebrengt.

Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel in diverse gesprekken stilgestaan bij de praktijk van bestafig binnen de opleidingen die het moet beoordelen. Het panel concludeert dat de inzet van docenten in een opleiding in de praktijk meestal in goede afstemming plaatsvindt tussen de onderzoeksinstituten en de opleidingsvoorzitter, die verantwoordelijk is voor de inhoud, organisatie, coördinatie en kwaliteitszorg van de opleiding. Het panel stelt tegelijkertijd vast dat er soms knelpunten ontstaan, die een negatieve

uitwerking kunnen hebben voor individuele docenten. Het komt bijvoorbeeld voor dat vanuit verschillende opleidingen een beroep wordt gedaan op een docent. Ingewikkeld daarbij is dat de opleidingsvoorzitters formele verantwoordelijkheid hebben voor de kwaliteit van het programma van hun opleiding maar geen formele zeggenschap hebben over de inzet van docenten. Voor individuele stafleden leidt de gehanteerde methode soms tot ingewikkelde situaties als de cursussen die zij moeten geven vaak wisselen of niet volledig aansluiten bij hun expertisegebied zonder dat daaraan ontwikkeltijd is gekoppeld. Ook ervaren docenten met specifieke expertise soms juist dat er weinig ruimte is voor inzet op een andere, nieuwe cursus. De werkdruk die docenten ervaren – zo blijkt uit gesprekken van het panel met docenten – heeft verschillende oorzaken, maar is soms ook gekoppeld aan de manier waarop zij worden ingezet en de vragen en onzekerheden die zij daarover hebben. Het panel beveelt de opleidingen daarom aan om actief te blijven nadenken over optimalisering van de matching van docenten met curriculumonderdelen en om hierover blijvend de dialoog aan te gaan met de onderzoeksinstituten, mede met het oog op tijdige en goed met docenten afgestemde inzet in de programma's en daarmee ook op het welzijn van de docenten die de programma's dragen.

Tijdens het visitatiebezoek vertelden de opleidingsvoorzitters van Franse, Duitse en Italiaanse Taal en Cultuur dat er in de faculteit recent is begonnen met geclusterde vergaderingen ten behoeve van betere communicatie met het faculteitsbestuur. Het panel moedigt de opleidingsvoorzitters aan om deze praktijk voort te zetten en beveelt aan om de komende periode optimaal te blijven inzetten op goede communicatie tussen faculteitsbestuur, opleidingsmanagement, docenten en instituten over inzet van docenten en de financiële uitdagingen die vragen om reductie in de programma's. Als suggestie geeft het panel ook aan de opleidingscommissie en de examencommissie mee om te investeren in meer afstemming en overleg. Hoewel deze organen verschillende taken en verantwoordelijkheden hebben, is met het oog op de toekomst ook het bestaan van korte communicatielijnen tussen deze organen volgens het panel instrumenteel.

Docententeam opleiding

De opleiding heeft een compact kernteam bestaande uit vijf docent-onderzoekers (waaronder een hoogleraar) en twee docenten met een kleine aanstelling en zonder onderzoekstaak (in totaal ongeveer 5.0 fte). De staf is zowel in dienst bij de onderzoeksinstituten Leiden University Centre for Linguistics (LUCL) als het Leiden University Centre for the Arts in Society (LUCAS).

Het panel heeft een overzicht van het docententeam bestudeerd en stelt vast dat de docenten inhoudelijk voldoende gekwalificeerd zijn. Alle docenten beschikken over ruime onderwijservaring. De staf is de afgelopen jaren verjongd, waarmee nieuw onderzoekstalent is aangetrokken. De docent-onderzoekers zijn betrokken bij interessante en relevante onderzoeksprojecten, en succesvol bij het doen van nieuwe projectaanvragen. De expertise van het docententeam bestrijkt een breed palet aan domeinen, waaronder Franse taalverwerving, taalwetenschap, literatuurwetenschap en cultuurgeschiedenis van het Franse taalgebied. Het panel is van mening dat de expertise binnen het team voldoende gevarieerd is en aansluit op wat nodig is om het onderwijs van de opleiding te verzorgen. Ook de didactische en onderwijskundige kwaliteit is volgens het panel op orde. Alle stafleden die BKO-plichtig zijn (zes docenten) hebben een Basis Kwalificatie Onderwijs (BKO). Uit het studentenhoofdstuk en gesprekken tijdens het locatiebezoek blijkt dat studenten zeer tevreden zijn over de betrokkenheid en deskundigheid van hun docenten. Ook hebben ze veel waardering voor het kleinschalige karakter van de opleiding en de persoonlijke aandacht die docenten studenten geven.

Opleidingsspecifieke voorzieningen

Studenten van de opleiding maken gebruik van diverse voorzieningen van de Universiteit Leiden, waaronder de bibliotheek en de online leeromgeving Brightspace. Het panel heeft met tevredenheid vastgesteld dat de

opleiding zich succesvol heeft ingespannen om de bibliotheekcollectie uit te breiden met werken op het gebied van francofonie. Daarnaast worden er excursies georganiseerd naar het Afrika-Studiecentrum, en worden activiteiten van het Institut Français en het Platform Frans bezocht. In het taalvaardigheidsonderwijs maakt de opleiding gebruik van de digitale oefenprogramma's Logigram en Logiphone. Ten slotte kunnen studenten lid worden van toneelvereniging Saint-Lazare, die jaarlijks Franse toneelvoorstellingen geeft, en studievereniging Gibaux, die veel activiteiten organiseert zoals studiereizen, themabijeenkomsten, lezingen en activiteiten gericht op de arbeidsmarkt. Het panel heeft met de studenten gesproken over de opleidingsspecifieke voorzieningen en informatievoorziening, en stelt vast dat zij hierover tevreden zijn.

Overwegingen

Het curriculum is naar het oordeel van het panel logisch opgebouwd, waarbij latere vakken voortbouwen op eerder opgedane kennis. Het opleidingsprofiel en het accent op francofonie zijn duidelijk zichtbaar in het programma. Voor deeltijdstudenten, die dezelfde cursussen volgen als voltijdstudenten, zijn passende maatregelen getroffen en wordt in overleg met de studiecoördinator/-adviseur een studieplan op maat opgesteld. In het tweede en derde studiejaar van de opleiding wordt een deel van de verplichte vakken alternerend aangeboden om zo met een efficiënte docenteninzet een stevig cursusaanbod te behouden. Studenten zijn tevreden over deze opzet. In het tweede en derde jaar ontstaat er meer ruimte voor het maken van eigen keuzes in 'séminaires'. Het panel heeft de séminaires bestudeerd en concludeert dat deze keuzevakken interessant zijn. Het panel geeft wel als advies mee om de bedoelde differentiatie tussen de verplichte cursussen en de séminaires de recherche te bewaken en ervoor te zorgen dat studenten die dit willen in de séminaires ruimte hebben voor extra verdieping. De taalvaardigheidslijn is volgens het panel goed doordacht en academische vaardigheden komen eveneens voldoende aan bod. Het panel oordeelt dat de opzet en begeleiding tijdens de scriptiefase goed geregeld is.

Het curriculum bevat een drietal faculteitsbrede kerncurriculumvakken. Deze vakken sluiten volgens de studenten van deze en andere Leidse opleidingen in dit beoordelingscluster minder goed aan bij de rest van het studieprogramma. Het panel adviseert de opleidingen daarom om de inbedding en integratie van de kerncurriculumvakken binnen opleidingen nog eens goed te overdenken, zodat deze geen Fremdkörper zijn in het programma, maar een eigen bijdrage leveren aan de leerlijnen en eindtermen van de opleiding.

Het panel oordeelt dat de inhoudelijke en didactische kwaliteit van het docententeam op orde is. Studenten zijn tevreden over de expertise en benaderbaarheid van hun docenten. De bestaffing van de opleidingen gebeurt vanuit de onderzoeksinstituten, waarbij sprake is van goed overleg met de opleidingsvoorzitters maar waarbij soms ook knelpunten kunnen opduiken voor individuele docenten. Het panel beveelt de opleidingen daarom aan om actief na te denken over optimalisering van de matching van docenten met curriculumonderdelen en blijvend de dialoog aan te gaan met de onderzoeksinstituten met het oog op tijdige en goed met docenten afgestemde inzet in de programma's en daarmee ook op het welzijn van de docenten die de programma's dragen. Het panel vindt het positief dat de opleidingsvoorzitters van Franse, Duitse en Italiaanse Taal en Cultuur recent zijn begonnen met geclusterde vergaderingen ten behoeve van betere communicatie met het faculteitsbestuur. Het panel moedigt de opleidingsvoorzitters aan om deze praktijk voort te zetten en beveelt aan om de komende periode optimaal te blijven inzetten op goede communicatie tussen faculteitsbestuur, opleidingsmanagement, docenten en instituten over bestaffing en de financiële uitdagingen die vragen om reductie in de programma's.

De opleiding hanteert het Frans en Nederlands als voer- en onderwijstaal, ook komt in het keuzeonderwijs Engels voor. Het panel concludeert dat de gehanteerde voertaal pragmatisch is gekozen en afhangt van de leerdoelen van een cursus en de taalkennis van studenten die het vak volgen. De expertise van de docenten sluit hierbij aan. Het panel stelt daarnaast vast dat studiebegeleiding, inclusief de begeleiding voor

studenten met een functiebeperking, opleidingsspecifieke voorzieningen en informatievoorziening op orde zijn.

Conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding op standaard 2 voldoet.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsbeleid en toetssysteem opleiding

Het toetsbeleid is op opleidingsniveau uitgewerkt. Daarbij wordt uitgegaan van enkele facultaire afspraken en aanwijzingen. Zo moet iedere opleiding binnen de Faculteit der Geesteswetenschappen een toetsplan ontwikkelen waarin de relatie tussen eindkwalificaties en cursussen, en tussen cursussen en toetsing is beschreven. Ook hanteren de opleidingen het vierogenprincipe bij het opstellen van tentamens en zijn er faculteitsbrede tips beschikbaar voor het ontwerpen, samenstellen, afnemen en evalueren van toetsing.

De toetsing van de opleiding Franse Taal en Cultuur is beschreven in het Toetsplan Franse Taal en Cultuur 2025. Het panel heeft de toetsplan van de opleiding bestudeerd. Het toetsplan heeft een duidelijke structuur en de relatie tussen cursussen en eindkwalificaties is helder. Het panel ziet echter ook nog ruimte om het huidige toetsplan te verbeteren, zodat dit bruikbaar wordt voor het borgingsproces van de examencommissie (ExC), maar ook voor de toekomstige ontwikkeling van opleiding. Meer sturing op, en inzicht in, toetsing op curriculumniveau kan volgens het panel bijdragen aan grotere duidelijkheid over wat binnen de opleiding wel en niet veranderd kan worden in de huidige situatie waarin curriculumonderdelen en toetsing uit financiële noodzaak moeten worden heroverwogen. Het panel beveelt daarom aan om de toetsplannen in een aantal opzichten te verbeteren, namelijk: 1. Gebruik een format dat meer inzicht geeft in de belangrijkste curriculum- en toetskeuzes en wanneer het eindniveau op een bepaalde eindkwalificatie wordt bereikt (niet alles hoeft overal afgetoetst te worden), 2. Maak de constructieve alignment en geleidelijke opbouw naar het beoogde eindniveau in de leerlijnen inzichtelijker, neem daarin ook academische vaardigheden op als leerlijn, inclusief Digital Humanities, zodat de integratie hiervan in andere curriculumonderdelen zichtbaarder wordt 3. Zorg voor afstemming en consistentie tussen de toetsplannen van de opleidingen op generieke onderdelen, zoals kerncurriculumvakken en de scriptie. 4. Laat in de toetsplannen zien wat (al) gedaan wordt aan nieuwe en creatieve toetsvormen, zodat docenten en opleidingen elkaar kunnen versterken.

Het panel heeft het toetsprogramma en een selectie van toetsen van de opleiding Franse Taal en Cultuur bekeken. Het panel stelt vast dat het toetsprogramma van de opleiding samenhangend is. Per cursus zijn er meerdere toetsmomenten. Vooral in het eerste jaar en bij taalvaardigheidsonderwijs is er veel ruimte voor formatieve feedback, zodat inzicht kan worden verkregen in de eigen voortgang in het leren. Keerzijde van intensief toetsen is de hogere werkdruk van docenten. De opleiding is zoekend in het vinden van een goede balans tussen beide. Zo is na de vorige visitatie besloten om voor sommige 'low stake' toetsen geen cijfer te geven, maar alleen te beoordelen of het onderdeel voldoende is, en afhankelijk van de beoogde leerdoelen te werken met groepsopdrachten. Het panel vindt deze keuze verdedigbaar en op passende wijze geïmplementeerd. De opleiding maakt gebruik van een gevarieerd palet aan toetsvormen. Toetsvormen zijn onder andere: schriftelijke en mondelinge tentamens, presentaties, vertaalopdrachten en essays. Studenten

zijn tevreden over de tussentijdse toetsing in de taalvaardigheids cursussen. Ook vinden ze het prettig dat zij veel individuele feedback ontvangen op essays en mondelinge toetsing.

Het panel heeft tijdens het visitatiebezoek met docenten en management gesproken over de gevolgen van de opkomst van generatieve AI (GenAI) voor onderwijs en toetsing. Het panel concludeert dat op universitair en facultair niveau wordt gewerkt aan uniform beleid ten aanzien van de kansen en risico's van GenAI. Het uitgangspunt is daarbij dat studenten GenAI in het onderwijs mogen gebruiken als hulpmiddel, maar dat dit bij beoordeelde opdrachten niet is toegestaan en wordt aangemerkt als fraude. Het panel adviseert om dit uitgangspunt duidelijker te communiceren, omdat hierover bij docenten behoefte was aan meer duidelijkheid. Het panel heeft ook met de Examencommissie (ExC) gesproken over GenAI in onderwijs en toetsing. De ExC is goed op de hoogte van de risico's van GenAI, proactief en zich ervan bewust dat het in de toekomst steeds moeilijker zal worden om het gebruik van GenAI te detecteren. De ExC benadrukt richting management het belang van duidelijkheid in cursushandleidingen over het al dan niet toestaan van gebruik van GenAI door studenten. Daarnaast benadrukt de ExC het belang van een goede koppeling tussen scriptieonderwerp en scriptiebegeleider en een mondelinge verdediging.

Toetsing en beoordeling van de scriptie

Het beoordelingsproces van de scriptie is vastgelegd in een facultaire handleiding. Scripties worden door twee lezers beoordeeld, waarvan één de scriptiebegeleider is. De twee beoordelaars vullen het beoordelingsformulier onafhankelijk van elkaar in. Zij maken daarbij gebruik van een faculteitsbreed online beoordelingsformulier met beoordelingscriteria die de Dublin-descriptoren volgen. Na beoordeling worden beide formulieren samengevoegd en wordt het cijfer door de eerste beoordelaar vastgesteld en aan de tweede beoordelaar toegestuurd ter ondertekening. In principe is het eindcijfer het gemiddelde van de twee gegeven cijfers. In een aantal gevallen wordt er een derde beoordelaar aangewezen, bijvoorbeeld als het verschil tussen de cijfers van de eerste en tweede beoordelaar 2 of meer punten is. Studenten ontvangen het gecombineerde eindformulier. Het panel concludeert dat procedures voor scriptiebeoordeling zorgvuldig zijn en duidelijk zijn beschreven.

Het panel heeft een selectie van scripties met bijbehorende beoordelingsformulieren bestudeerd. Op basis daarvan concludeert het panel dat de voorgeschreven beoordelingsprocedure wordt opgevolgd en werkt, ook wanneer er reden is om een derde beoordelaar in te schakelen. Het panel concludeert daarnaast dat de opleiding het advies van het vorige visitatiepanel om de inzichtelijkheid van de totstandkoming van het cijfer te verbeteren serieus ter hand heeft genomen. Beoordelingsformulieren worden (door alle Leidse opleidingen in het cluster Moderne Taal- en Letterkunde 2) over het algemeen nauwkeurig ingevuld. Gegeven cijfers zijn helder onderbouwd met duidelijke en genuanceerde commentaren. Opvallend is daarbij de consistente aanwezigheid van uitgebreide feedback voor de student in door verschillende beoordelaars ingevulde beoordelingsformulieren.

Examencommissie

De examencommissie (ExC) van de opleiding Franse Taal en Cultuur wordt gedeeld met de opleidingen Duitse Taal en Cultuur en Italiaanse Taal en Cultuur. De ExC komt twee tot drie keer per semester bijeen en volgt de facultaire handleiding voor examencommissies, waarin taken, verantwoordelijkheden en rollen zijn beschreven. De ExC houdt zich onder andere bezig met het aanwijzen van examinatoren, verlenen van vrijstellingen, het omrekenen van in het buitenland behaalde cijfers, het Bindend Studie Advies (BSA), bijzondere omstandigheden en afwijkende programma's, aanvragen voor eindwerkstukken, het beoordelen van fraude en plagiaat en het borgen van de kwaliteit van tentamens en eindwerken. De ExC brengt jaarlijks verslag uit van haar werkzaamheden. Het panel concludeert dat de werkzaamheden van de ExC helder zijn beschreven, passend bij de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van examencommissies. Uit

jaarverslagen en het gesprek met de ExC blijkt dat de ExC deze taken en verantwoordelijkheden naar behoren uitvoert.

Het panel heeft tijdens het visitatiebezoek met leden van de ExC gesproken en stelt vast dat de ExC via professionalisering, workshops en kalibratiesessies voldoende toegerust is voor het uitvoeren van haar taken. Zo volgen nieuwe leden een tweedaagse cursus voor examencommissieleden en komen examencommissies en ambtelijk secretarissen regelmatig in universitair verband bijeen voor het bespreken van nieuwe ontwikkelingen zoals GenAI (zie onder). De borging van kwaliteit van toetsing en eindwerken vindt systematisch plaats. Ieder jaar controleert de ExC met behulp van een standaardformulier de kwaliteit van toetsing van een geselecteerd studiejaar. Daarnaast selecteert de ExC jaarlijks twee tot drie eindwerkstukken per opleiding, om deze te controleren op kwaliteit van de beoordeling en het vereiste gerealiseerde eindniveau. Bevindingen worden teruggekoppeld aan de opleiding en opgenomen in het jaarverslag. Het panel concludeert dat de ExC Franse, Duitse en Italiaanse Taal en Cultuur naar behoren functioneert. Het panel is positief over de samenwerking van de drie opleidingen in één ExC die het mogelijk maakt om via intervisie van elkaar te leren.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat het toetsprogramma van de opleiding samenhangend is. Per cursus zijn er meerdere toetsmomenten. Toetsvormen zijn gevarieerd en studenten zijn tevreden over de individuele feedback die zij ontvangen. Het panel vindt de keuze om voor sommige toetsen geen cijfer te geven, maar alleen te beoordelen of het onderdeel voldoende is, verdedigbaar en op passende wijze geïmplementeerd. Het toetsplan van de opleiding heeft een duidelijke structuur en de relatie tussen cursussen en eindkwalificaties is helder. Het panel ziet daarbij nog wel ruimte om het huidige toetsplan te verbeteren en bruikbaar te maken. Meer sturing op, en inzicht in, toetsing op curriculumniveau kan volgens het panel bijdragen aan grotere duidelijkheid over wat binnen de opleiding wel en niet veranderd kan worden in de huidige situatie waarin curriculumonderdelen en toetsing uit financiële noodzaak moeten worden heroverwogen. Het panel beveelt daarom aan om de toetsplannen van de opleidingen in dit beoordelingcluster in een aantal opzichten te verbeteren, door: een format te gebruiken dat meer inzicht geeft in de belangrijkste curriculum- en toetskeuzes en wanneer het eindniveau op een bepaalde eindkwalificatie wordt bereikt, constructieve alignment en geleidelijke opbouw naar het beoogde eindniveau in de leerlijnen inzichtelijker te maken, academische vaardigheden als leerlijn op te nemen en generieke onderdelen in de verschillende toetsplannen op elkaar af te stemmen.

Het panel concludeert dat de opleiding het advies van het vorige visitatiepanel om de inzichtelijkheid van de totstandkoming van het cijfer te verbeteren serieus ter hand heeft genomen. De facultaire procedures voor scriptiebeoordelingen zijn helder beschreven. De voorgeschreven beoordelingsprocedure wordt (door alle Leidse opleidingen in het cluster Moderne Taal- en Letterkunde 2) nauwkeurig opgevolgd. Gegeven cijfers zijn duidelijk onderbouwd met genuanceerde commentaren. De formulieren bevatten daarnaast uitgebreide feedback voor de student. Opvallend daarbij is de consistentie en de goede kwaliteit van feedback tussen verschillende beoordelaars. De ExC is voldoende toegerust is voor het uitvoeren van haar taken en functioneert naar behoren. Het panel is positief over de samenwerking van de drie opleidingen Duitse, Franse en Italiaanse Taal en Cultuur in één ExC die het mogelijk maakt om via intervisie van elkaar te leren.

Conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding op standaard 3 voldoet.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Het panel bestudeerde 15 scripties van de bacheloropleiding Franse Taal en Cultuur. Het panel constateert op basis van deze steekproef dat het gerealiseerde niveau in de eindwerken voldoende is. De gelezen eindwerken zijn van voldoende niveau (of hoger) en reflecteren zowel op het terrein van taalvaardigheid (C1) als op academische inhoud en onderzoeksmethodologie het behalen van de beoogde eindkwalificaties. Het panel heeft een diversiteit aan scriptieonderwerpen aangetroffen die passend is bij het opleidingsprofiel, waaruit het panel concludeert dat de opleiding erin slaagt om in de scriptie zowel de beoogde eindkwalificaties te behalen, als ruimte te bieden voor het volgen van eigen interessegebieden door de student.

Het panel is van mening dat afgestudeerden het juiste niveau hebben voor het volgen van een opleiding op masterniveau. De meeste studenten kiezen hiervoor, en studenten doen het goed in veelgekozen opleidingen zoals de masteropleidingen Linguistics, Literary Studies en de tweejarige Educatieve Master. Afgestudeerden komen terecht in een diversiteit aan beroepenvelden. Enkele studenten kiezen ervoor om na afronding van de opleiding de arbeidsmarkt te betreden. Het panel is van mening dat het gerealiseerde niveau aansluit bij de ambitie van de opleiding om studenten op te leiden die in staat zijn om een functie te vervullen waarvoor academisch bachelorniveau een vereiste is. Studenten die de educatieve minor hebben gevolgd kunnen na de opleiding direct aan de slag als tweedegraads docent Frans in het voortgezet onderwijs.

Overwegingen

Het panel concludeert dat studenten de beoogde leeruitkomsten van de opleiding, inclusief het beoogde eindniveau in beheersing van de Franse taal, realiseren. In de scripties geven studenten blijk van academisch bachelorniveau. De meeste afgestudeerden vervolgen hun studieloopbaan met een masteropleiding. Afgestudeerden komen over het algemeen goed terecht in een diversiteit aan beroepenvelden.

Conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding op standaard 4 voldoet.

Eindoordeel

Het oordeel van het panel over de bacheloropleiding Franse Taal en Cultuur is positief.

Aanbevelingen

Alle opleidingen cluster Moderne Taal- en Letterkunde 2 (MTL2), Universiteit Leiden:

- Zet het voortbestaan, het belang en de profilering van de Leidse opleidingen in het cluster MTL2 nog zichtbaarder in de etalage in de externe communicatie. Zoek daarbij ook naar manieren om de eigenheid en relevantie van de opleidingen duidelijker voor het voetlicht te brengen op de facultaire website, zodat toekomstige studenten hiervan een beter beeld krijgen.
- Denk actief na over optimalisering van de matching van docenten met curriculumonderdelen en ga hierover blijvend de dialoog aan met de onderzoeksinstituten met het oog op tijdige en goed met docenten afgestemde inzet in de programma's en daarmee ook op het welzijn van de docenten die de programma's dragen.

- Blijf de komende periode optimaal inzetten op goede communicatie tussen faculteitsbestuur, opleidingsmanagement, docenten en instituten over de financiële uitdagingen, die vragen om verdere reductie van curricula.
- Verbeter de toetsplannen van de opleidingen, zodat deze bruikbaar worden. Meer sturing op, en inzicht in, cursusinhouden en toetsing op curriculumniveau kan bijdragen aan grotere duidelijkheid over wat binnen de opleidingen wel en niet veranderd kan worden als curriculumonderdelen en toetsing uit financiële noodzaak moeten worden heroverwogen.

Het panel heeft geen opleidingsspecifieke aanbevelingen voor de bacheloropleiding Franse Taal en Cultuur. Wel heeft het enkele (vrijblijvende) adviezen en suggesties opgenomen in het rapport.

Bijlage 1. Beoogde leerresultaten

Afgestudeerden van de opleiding hebben de onderstaande eindkwalificaties bereikt, gerangschikt volgens de Dublin-descriptoren:

I. Algemeen

Bachelors Franse taal en cultuur beschikken over:

a. Kennis en inzicht

i algemene kennis van en inzicht in de Franse taal en de Franstalige letterkunde, neerkomend op de systematiek en de globale historische ontwikkeling van de Franse taal in Frankrijk en daarbuiten; de belangrijkste schrijvers, stromingen en theorieën uit de Franstalige letterkunde van de middeleeuwen tot nu; de grote lijnen van de Franse (cultuur)geschiedenis; de belangrijkste aspecten van de hedendaagse Franse maatschappij en cultuur; de belangrijkste aspecten van de Francofonie;

ii algemene kennis van en inzicht in de kernbegrippen, het apparaat, de onderzoeksmethoden en - technieken op het gebied van de Franse taal- en letterkunde.

b. Oordeelsvorming

i het vermogen om de algemene lijnen van argumentatie in de vakliteratuur op het gebied van de Franse taal en cultuur te begrijpen;

ii het vermogen om met behulp van de verworven kennis en inzicht een beredeneerd oordeel te vormen over een niet eerder behandeld onderwerp op het vakgebied van de Franse taal en cultuur.

c. Communicatie

i het vermogen om een beredeneerd oordeel helder uiteen te zetten in een mondeling en schriftelijk verslag.

d. Leervaardigheden

i de leervaardigheden die vereist zijn om een relevante master te kunnen volgen.

II. Taalkunde (toepassen kennis en inzicht)

Bachelors Franse taal en cultuur zijn in staat om:

i basisbegrippen van de Franse fonologie, morfologie, syntaxis en semantiek te definiëren en toe te passen in elementaire taalkundige analyses, waarbij blijkt wordt gegeven van inzicht in het theoretisch begrippenapparaat van de taalkunde;

ii geografische, historische en sociale taalvarianten van het Frans binnen en buiten Frankrijk op elementair niveau te analyseren, en daarvan verslag te doen.

III. Letterkunde (toepassen kennis en inzicht)

Bachelors Franse taal en cultuur zijn in staat om:

i basisbegrippen van de literatuurtheorie te definiëren en toe te passen in analyses van literaire teksten op het gebied van, onder andere, de volgende genres: roman, poëzie, toneel en beschouwend proza, en daarvan verslag te doen;

ii de belangrijkste schrijvers, stromingen en theorievorming in de Franstalige letterkunde te plaatsen in een literatuurwetenschappelijk en cultuurhistorisch kader.

IV. Cultuurkunde (toepassen kennis en inzicht)

Bachelors Franse taal en cultuur zijn in staat om:

i basisbegrippen van de cultuurtheorie te definiëren en toe te passen in analyses van Franstalige culturele uitingen (tekstueel, visueel en auditief);

ii Franstalige culturele uitingen en stromingen te plaatsen in een cultuurhistorisch kader en te koppelen aan maatschappelijke veranderingen in Frankrijk en andere Franstalige landen.

V. Taalvaardigheid (toepassen kennis en inzicht)

Bachelors Franse taal en cultuur:

i beschikken over een vaardigheid in de Franse taal die overeenkomt met de in de onderstaande tabel aangegeven competentieniveaus, in termen van het Europees Referentiekader (CEFR):

	Propedeuse	Bachelor
Luisteren	B2	C1
Lezen	B2	C1
Gesproken interactie	B1/B2	C1
Gesproken productie	B1/B2	C1
Schrijven	B1	C1

Voorts leidt elke Leidse geesteswetenschappelijke opleiding op tot facultair geformuleerde algemene academische vaardigheden. Deze hebben betrekking op de Dublin descriptoren Oordeelsvorming, Communicatie en Leervaardigheden en zijn opgenomen in bijlage A bij het facultaire deel van de Onderwijs en Examenregeling.

Bijlage 2. Opleidingscurriculum

BA Franse taal en cultuur						
Semester 1	Grammaire et vocabulaire I	Expression et compréhension orales I	Le français dans le monde (maakt deel uit van minor)	Littérature de la Renaissance aux Lumières (keuzevak in minor)	Introduction to Linguistics (kern-curriculum)	Inl. Literatuur-wetenschap (kerncurriculum)
Semester 2	Grammaire et vocabulaire II	Expression et compréhension orales II	Des sons aux mots	Littérature mod-erne et contem-poraïne	Littérature médiévale	Culture et his-toire
Semester 3	Expression écrite	Séminaire (keuzevak minor)	Les mots dans la phrase	Francophonies et littératures francophones (maakt deel uit van minor)		Culture et société contemporaine (keuzevak minor)
Semester 4	Expression et compréhension orales III	ALT: Métamor-phoses du roman (Littérature et pensée)	ALT: De la forme au sens/ (Poésie et théâtre)	Wetenschapsfi-losofie (kerncurriculum)	Séminaire	Séminaire
Semester 5 lintminor	Séminaire	Séminaire	Minorruimte			BA-eindwerkstuk
Semester 6 lintminor	ALT: Métamor-phoses du roman (Littérature et pensée)	ALT: De la forme au sens (Poésie et théâtre)				
Semester 5 blokminor	Minorruimte					
Semester 6 blokminor	ALT: Métamor-phoses du roman (Littérature et pensée)	ALT: De la forme au sens (Poésie et théâtre)	Séminaire	Séminaire	BA-eindwerkstuk	

Bijlage 3. Bezoekprogramma

Dag 1: 7 mei 2025

11.00	11.15	Ontvangst
11.15	11.45	Overleg panel
11.45	12.30	Gesprek facultair management / overkoepelend gesprek alle opleidingen - Vice-decaan BA - Vice-decaan MA
12.30	13.30	Lunch
13.30	14.00	Gesprek opleidingsmanagement B Engelse Taal en Cultuur - Voorzitter - Staflid - Studentlid management - Onderwijscoördinator - Studieadviseur
14.00	14.15	Pauze
14.15	14.45	Gesprek examencommissie Engels - Voorzitter - 2 interne leden - Extern lid - Ambtelijk secretaris
14.45	15.30	Gesprek studenten & alumni B Engels - Student jaar 1 - Student jaar 2 en OLC-lid - Student jaar 2 - Student jaar 2 - 2 alumni
15.30	16.00	Pauze
16.00	16.45	Gesprek docenten B Engels - Docent Early Modern English - Docent Old English and Middle English) - Docent Literary Studies - 2 docenten Linguistics
16.45	17.45	Intern overleg panel / opstellen bevindingen
17.15	17.45	Mogelijkheid aanvullende vragen opleidingsmanagement Engels

Dag 2: 8 mei 2025

09.00	10.00	Gesprek opleidingsmanagement B Franse Taal en Cultuur, B Duitse Taal en Cultuur en B Italiaanse Taal en Cultuur - Opleidingsvoorzitter Duitse Taal en Cultuur - Studentlid opleidingsmanagement Duitse Taal en Cultuur - Opleidingsvoorzitter Franse Taal en Cultuur - Studentlid opleidingsmanagement Franse Taal en Cultuur - Opleidingsvoorzitter Italiaanse Taal en Cultuur - Studentlid opleidingsmanagement Italiaanse Taal en Cultuur - Studieadviseur Duitse Taal en Cultuur - Studieadviseur Franse Taal en Cultuur en Italiaanse Taal en Cultuur
10.00	10.30	Pauze
10.30	11.15	Gesprek studenten & alumni Frans - Student jaar 1 - Student jaar 2 en OLC-lid - Student jaar 3 en OLC-lid - Student jaar 3 - 2 alumni
11.15	12.00	Gesprek docenten Frans - 4 docenten, waarvan 1 voorzitter OLC en 1 lid OLC
12.00	12.30	Gesprek examencommissie Duits, Frans, Italiaans - Voorzitter examencommissie - 2 leden examencommissie - Ambtelijk secretaris
12.30	13.30	Lunch
13.30	14.15	Gesprek studenten & alumni Italiaans - 4 studenten uit verschillende jaren, waarvan 1 OLC-lid - 3 alumni
14.15	15.00	Gesprek docenten Italiaans - 5 docenten, waarvan 1 voorzitter OLC
15.00	15.30	Pauze
15.30	16.15	Gesprek studenten & alumni B Duits - Student jaar 1 - Student jaar 2 - Student jaar 3 - 2 alumni
16.15	17.00	Gesprek docenten B Duits - 3 docenten, waarvan 1 voorzitter OLC
17.00	18.00	Intern overleg panel / opstellen bevindingen
17.30	18.00	Mogelijkheid aanvullende vragen opleidingsmanagement Frans, Italiaans en Duits

Dag 3: 9 mei 2025

09.00	09.30	Gesprek opleidingsmanagement M Literary Studies - Opleidingsvoorzitter - Studentlid opleidingsbestuur - Onderwijscoördinator - Studieadviseur
09.30	10.00	Intern overleg panel
10.00	10.45	Gesprek studenten & alumni M Literary Studies - 3 studenten - 2 alumni
10.45	11.30	Gesprek docenten M Literary Studies - 2 docenten track English Literature - Docent Italian Literature, OLC-lid - Docent Literature in Society, OLC-lid - Docent German Literature - Docent French Literature, voorzitter OLC
11.30	11.45	Pauze
11.45	12.15	Gesprek examencommissie Letterkunde (Arts, Literature and North American Studies) - Voorzitter - Lid - 2 ambtelijk secretarissen
12.15	13.15	Lunch
13.15	15.00	Intern overleg panel / opstellen bevindingen
14.30	15.00	Mogelijkheid aanvullende vragen opleidingsmanagement M Letterkunde
15.00	15.45	Eindgesprek management alle opleidingen - Vice-decaan BA - Vice-decaan MA - Opleidingsvoorzitters
15.45	16.15	Intern overleg panel
16.15	17.15	Ontwikkelgesprekken (parallel) 1. English Language and Culture en Literary Studies 2. Duitse, Franse en Italiaanse Taal en Cultuur
17.15	17.30	Mondelinge rapportage

Bijlage 4. Geraadpleegde materialen

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek 15 eindwerken van de bacheloropleiding Franse Taal en Cultuur bestudeerd. De gegevens van de eindwerken zijn op aanvraag beschikbaar bij Academion.

Daarnaast heeft het panel voor en tijdens het bezoek onder andere de volgende materialen geraadpleegd:

Overkoepelend:

- Notitie ten behoeve van het visitatiepanel Moderne Taal- en Letterkunde over het sectorplan SSH Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden, Radboud Universiteit, Universiteit Utrecht November 2024
- Beschrijving Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden
- Onderwijsvisie Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden
- Overzicht aanstellingen docenten in opleidingen Moderne Taal- en Letterkunde 2
- Onderwijs- en examenregeling bacheloropleidingen Faculteit der Geesteswetenschappen Universiteit Leiden geldig vanaf 1 september 2024
- Thesis assessment in the Faculty of Humanities, Leiden University
- Handleiding Examencommissies Faculteit Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden (Laatste herziene versie: augustus 2024)
- Facultaire regels en richtlijnen van de examencommissies van de BA-opleidingen Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden
- Tips bij Toetsen, Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden
- Gids voor de Onderwijskwaliteitszorg Faculteit Geesteswetenschappen (Januari 2025)
- Handboek Opleidingscommissies Faculteit Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden (Laatst herzien augustus 2024)
- Onderwijsdashboard Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden (instroom, doorstroom, uitstroom, NSE etcetera)
- Opleidingswebsites

Franse Taal en Cultuur:

- Zelfevaluatie rapport Franse Taal en Cultuur 2025
- Studiegids Franse Taal en Cultuur 2024-2025
- Onderwijs- en examenregeling geldig vanaf 1 september 2024, Opleidingsspecifiek deel: Bacheloropleiding: Franse Taal en Cultuur
- Docentenoverzicht Franse Taal en Cultuur 2025
- Jaarverslagen bacheloropleiding Franse Taal en Cultuur 2021-2022 en 2022-2023
- Jaarverslagen Examencommissie Franse, Italiaanse en Duitse Taal en Cultuur 2022-2023 en 2023-2024
- Toetsplan BA Franse taal & cultuur 2024-2025
- Notulen OLC vergaderingen Franse Taal en Cultuur 2022-2025
- 15 door het panel geselecteerde eindwerken inclusief ingevulde beoordelingsformulieren
- Selectie cursussen in Brightspace